

Karakterer i 9. klasse fra skoleåret 2019/20

Kort om folkeskolens prøver i 2020 og COVID-19

Som følge af COVID-19 blev folkeskolens prøver i 2020 aflyst, og det blev besluttet af elevernes prøvekarakterer i skoleåret 2019/20 udgøres af en ophøjelse af elevernes afsluttende standpunktskarakterer. Dette medfører en væsentlig ændring af datagrundlaget sammenlignet med tidligere år. Analyser af prøvekarakter og adgangsgivende gennemsnit fra skoleåret 2019/20 bør derfor tolkes med varsomhed, og eventuelle udviklinger i karakterniveauet for skoleåret 2019/20 kan ikke nødvendigvis tolkes som et udtryk for en udvikling i elevernes faglige niveau.

Sammenfatning

- Det samlede karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen i 9. klasse er i skoleåret 2019/20 på 7,4, hvilket er på niveau med året før. Ophøjelsen af standpunktskarakterer til prøvekarakterer ser dermed ikke ud til at have påvirket det samlede karaktergennemsnit på landsplan.
- En større andel (1,8 pct. mod 1,3 pct. de to foregående år) af elever med et karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen opnår et samlet gennemsnit på under 2,0. Disse elever opfylder dermed ikke et af adgangskravene til optagelse på ungdomsuddannelse. Dette skal dog ses i lyset af, at flere elever end tidligere år har det tilstrækkelige antal karakterer på afgangsbrevet til at få udregnet et gennemsnit.
- En større andel elever opnår meget høje gennemsnit i skoleåret 2019/20 sammenlignet med året før. 17,9 procent opnår et resultat på 10 eller derover i skoleåret 2019/20. Dette er mere end 2 procentpoint højere end året før.
- Som tidligere år opnår elever på landets fri- og privatskoler generelt højere karakterer end elever på øvrige skoletyper. Gennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen i skoleåret 2019/20 var således 8,2 på fri- og privatskoler mod 7,3 på landets folkeskoler. Elever i 9. klasse på landets efterskoler opnåede et karaktergennemsnit på 7,1.
- Opdelt på de enkelte bundne fagdiscipliner er karakterniveauet i de skriftlige fagdiscipliner i dansk og matematik på et højere niveau end de seneste år. Omvendt er karakterniveauet lavere i de mundtlige fagdiscipliner i dansk, engelsk og fællesprøven i fysik/kemi, biologi og geografi.
- De afgivende standpunktskarakterer er generelt på et højere niveau end standpunktskaraktererne tidligere år. Karakterniveauet for standpunktskarakterer er således steget i de fleste fagdiscipliner. Tydeligst er udviklingen i mundtlig dansk og engelsk, hvor karaktergennemsnittet for standpunktskaraktererne i begge tilfælde er 0,5 højere i 2019/20 end året før.

*Figuroverskriften til figur 3 er efter oprindelig offentliggørelse gjort retvisende fra "Karaktergennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen fordelt på køn" til "Karaktergennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen fordelt på forældres højst fuldførte uddannelse". Rettelse er gennemført d. 21. oktober 2020.

1 Karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen

Det samlede gennemsnit i folkeskolens afgangseksamen var blandt eleverne i 9. klasse i skoleåret 2019/20 på 7,4, jf. tabel 1. Dette er på niveau med tidligere år. Ophøjelsen af standpunktskarakterer til prøvekarakterer ser dermed ikke ud til at have påvirket det samlede gennemsnit på landsplan.

Betragtes fordelingen af elevernes karaktergennemsnit ses en stigning på 0,5 procentpoint fra 2018/19 til 2019/20 i andelen af elever, der opnår et resultat under 2,0 og dermed dumper folkeskolens afgangseksamen. Dette skal dog ses i lyset af, at flere elever end tidligere år har det tilstrækkelig antal prøver til at få beregnet et karaktergennemsnit. Således ses en stigning på cirka 1.500 elever med alle obligatoriske prøver sammenlignet med året før.

Årgangen i 2019/20 ikke er nævneværdig større end året før, og stigningen i elever med karakter i alle prøver kan derfor ikke udelukkes at være et resultat af aflysningen af prøverne og at prøvekarakteren i 2019/20 udgøres af afsluttende standpunktskarakterer. Dette kan være tilfældet, hvis en del af de elever, der ellers var i risiko for at udeblive eller blive fritaget fra en eller flere prøver – hvis disse var blevet afholdt i 2019/20 – har de tilstrækkelige standpunktskarakterer til at få beregnet et gennemsnit.

Derudover viser tabel 1, at en større andel af eleverne i 2019/20 end de to forrige år opnår et karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen på 10 eller derover. Denne andel udgør 17,9 % i 2019/20 mod 15,7 % året før.

Tabel 1. Karaktergennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen
Elever i 9. klasse, frasorteret elever i specialklasse

Folkeskolens afgangseksamen	2017/2018	2018/2019	2019/2020*
Samlet karaktergennemsnit	7,3	7,4	7,4
Antal elever med karakter i alle obligatoriske prøver	57.611	60.144	61.707
Fordeling af elevernes karaktergennemsnit			
Under 2	1,3%	1,3%	1,8%
Mellem 2 og 3,99	9,1%	8,8%	8,8%
Mellem 4 og 6,99	32,1%	31,2%	29,1%
Mellem 7 og 9,99	42,0%	42,9%	42,5%
10 eller derover	15,5%	15,7%	17,9%
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Note: *De indberettede prøvekarakterer fra 2019/20 bygger på elevernes ophøjede standpunktskarakterer grundet aflysningen af folkeskolens prøver. Gennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen udregnes for elever i 9. klasse med en karakter i alle obligatoriske prøver.

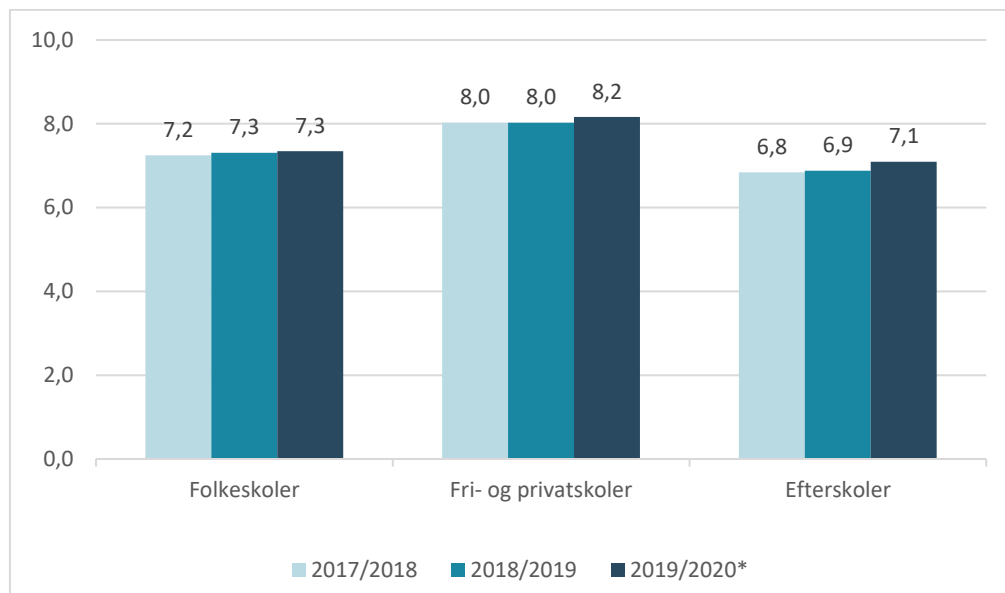
Kilde: Indberettede karakterer til Styrelsen for It og Læring.

Som tidligere år opnår elever på landets fri- og privatskoler i skoleåret 2019/20 et højere karaktergennemsnit i 9. klasse end øvrige skoletyper, jf. figur 1.

Det samlede karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen på friskoler og private grundskoler var således 8,2 i skoleåret 2019/2020. Til sammenligning var gennemsnittet 7,3 på landets folkeskoler og 7,1 blandt elever, der gik i 9. klasse på en efterskole.

Figur 1: Karaktergennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen fordelt på skoletyper

Elever i 9. klasse, frasorteret elever i specialklasse

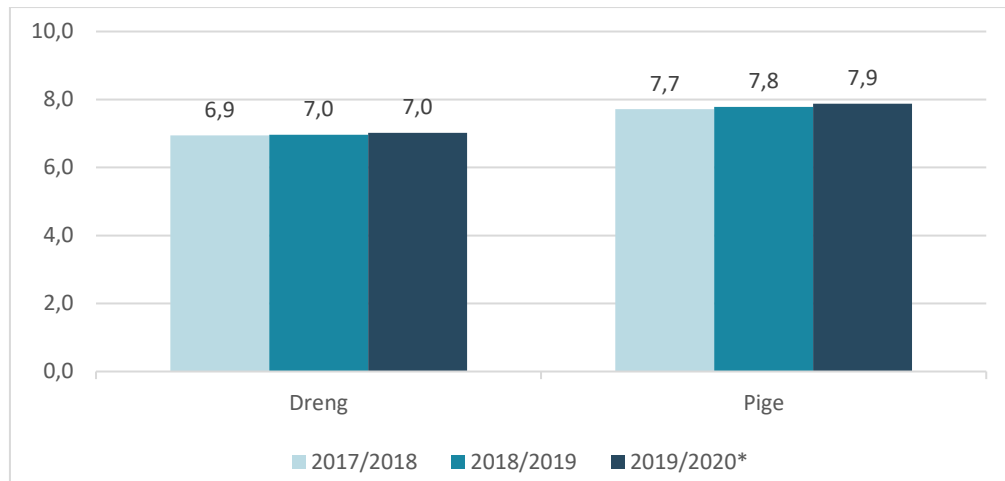
Note: *Se note fra tabel 1.

Gennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen udregnes for elever i 9. klasse med en karakter i alle obligatoriske prøver. 'Efterskoler' omfatter ikke efterskoler med samlet særligt tilbud.

Kilde: Indberettede karakterer til Styrelsen for It og Læring

Piger opnår generelt højere karaktergennemsnit end drenge, jf. figur 2 (næste side). Således var karaktergennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen i skoleåret 2019/20 7,9 blandt piger og 7,0 blandt drenge. For begge grupper er karaktergennemsnittet i 2019/20 på niveau med tidligere år.

Figur 2: Karaktergennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen fordelt på køn
Elever i 9. klasse, frasortet elever i specialklasse

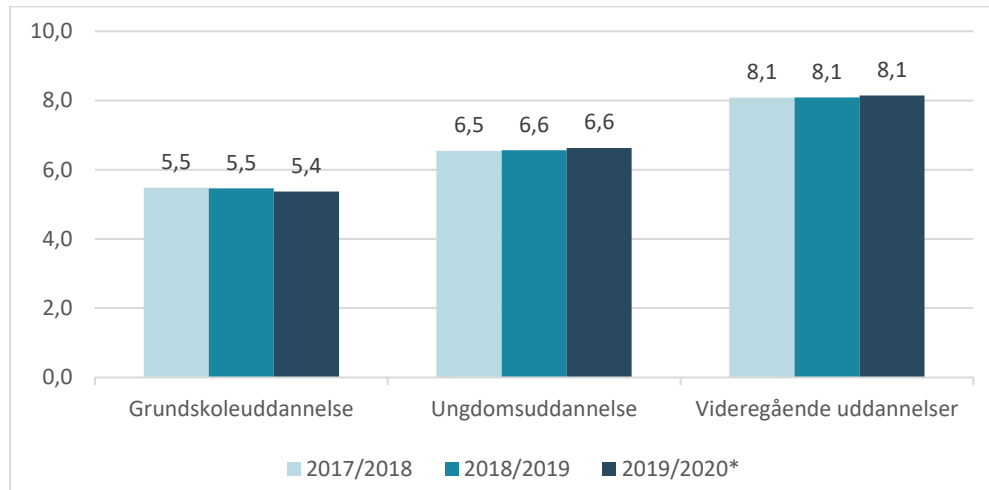
Note: *Se note fra tabel 1.

Gennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen udregnes for elever i 9. klasse, der har en karakter i alle obligatoriske prøver.

Kilde: Indberettede karakterer til Styrelsen for It og Læring

Elever, hvis forældres højest fuldførte uddannelse er en videregående uddannelse, opnår generelt højere karakterer end andre elever, jf. figur 3. Således var gennemsnittet blandt elever, hvis forældres højest fuldførte uddannelse er en videregående uddannelse, 8,1 i skoleåret 2019/20. Til sammenligning var det tilsvarende gennemsnit 6,6 blandt elever, hvis forældres højest fuldførte uddannelse er en ungdomsuddannelse, og 5,4 blandt elever, hvis forældres højest fuldførte uddannelse er grundskolen.

Figur 3: Karaktergennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen fordelt på forældres højst fuldførte uddannelse
 Elever i 9. klasse, frasorteret elever i specialklasse

Note: *Se note fra tabel 1.

Gennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen udregnes for elever i 9. klasse, der har en karakter i alle obligatoriske prøver.

Kilde: Indberettede karakterer til Styrelsen for It og Læring

2 Karaktergennemsnit i de bundne fagdiscipliner i 9. klasse

Sammenlignes karaktergennemsnittet af de ophøjede standpunktskarakterer i de enkelte bundne fagdiscipliner i 2019/20 med tilsvarende karaktergennemsnit fra prøver i de seneste år, viser der sig større forskydninger i de fleste fagdiscipliner, jf. tabel 2. Da karakterne fra 2019/20 er ophøjede standpunktskarakterer og ikke resultater fra afholdte prøver, skal resultaterne naturligvis tolkes med varsomhed, og kan af denne årsag heller ikke tolkes som en udvikling i elevernes faglige niveau.

Generelt er karakterniveauet i de skriftlige fagdiscipliner i dansk og matematik på et højere niveau end tidligere år. Eksempelvis er karaktergennemsnittet i dansk læsning 6,9 i 2019/20 mod 6,1 året før, mens gennemsnittet i matematik med hjælpemidler er 7,5 mod 7,0 året før. Omvendt forholder det sig i de mundtlige fagdiscipliner i dansk, engelsk og fællesprøven i fysik/kemi, biologi og geografi. Her er karaktererne på et lavere niveau end resultaterne fra tidligere år. Tydeligst illustreret ved at karaktergennemsnittet i mundtlig dansk i 2019/20 er 7,6 mod 8,0 året før.

Tabel 2: Karaktergennemsnittet i de bundne fagdiscipliner i 9. klasse
Ophøjede standpunktskarakterer fra 2019/20 og
prøvekarakterer fra tidligere år.
Elevener i 9. klasse, frasorteret elever i specialklasse

Gennemsnit i bundne fagdiscipliner	2017/2018	2018/2019	2019/2020*
Dansk Læsning	6,0	6,1	6,9
Dansk Retskrivning	6,7	6,8	7,1
Dansk Skriftlig Fremstilling	6,3	6,5	7,2
Dansk Mundtlig	7,9	8,0	7,6
Engelsk Mundtlig	8,0	8,0	7,9
Matematik u. hjælp	7,0	7,1	7,5
Matematik m. hjælp	7,0	7,0	7,5
Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi	7,4	7,5	7,3
Gennemsnit i lovbundne prøver**	7,4	7,5	7,5

Note: *Se note fra tabel 1.

**Gennemsnittet i lovbundne udregnes for elever i 9. klasse med en karakter i alle bundne prøver i 2019/20 udregnes det for alle elever med indberettede ophøjede standpunktskarakterer i de bundne fagdiscipliner. Ligesom gennemsnittet i folkeskolens afgangseksamen indeholder udregningen en vægtning af karakterne i skriftlig dansk (læsning, retskrivning og skriftlig fremstilling) og skriftlig matematik (med og uden hjælpemidler) – se infoboks til sidst i notatet.

Kilde: Indberettede karakterer til Styrelsen for It og Læring

På trods af forskydninger i de enkelte bundne prøviefag er elevernes samlede karaktergennemsnit i lovbundne prøver på niveau med tidligere år. Således er det gennemsnitlige resultat i lovbundne prøver i skoleåret 2019/20 på 7,5 ligesom det var tilfældet i 2018/19.

3 Karaktergennemsnit i standpunktskarakterer i 9. klasse

Tabel 3 sammenligner indberettede standpunktskarakterer i 9. klasse fra 2019/20 med standpunktskarakterer fra tidligere år. Overordnet set er karaktergennemsnittet i standpunktskarakterer i de enkelte fagdiscipliner i 9. klasse i 2019/20 på et højere niveau end de foregående år.

Dette er særligt tydeligt i de mundtlige fagdiscipliner i dansk og engelsk, hvor karaktergennemsnittet er 0,5 højere end året før. Derudover kan konstateres mindre stigninger i standpunktskaraktererne på tværs af alle fagdiscipliner, der svarer til de bundne prøver, på nær dansk retskrivning hvor karaktergennemsnittet er på samme niveau som i 2018/19.

Tabel 3: Karaktergennemsnittet i standpunktskarakterer i 9. klasse
 Elever i 9. klasse, frasorteret elever i specialklasse

Gennemsnit i standpunktskarakterer	2017/2018	2018/2019	2019/2020*
Dansk Læsning	6,8	6,7	6,8
Dansk Retskrivning	7,2	7,1	7,1
Dansk Skriftlig Fremstilling	6,8	6,9	7,1
Dansk Mundtlig	7,0	7,0	7,5
Engelsk Mundtlig	7,2	7,3	7,8
Matematik u. hjælp	7,3	7,4	7,5
Matematik m. hjælp	7,0	7,2	7,4
Fysik/kemi	6,9	6,9	7,1
Biologi	7,0	7,0	7,2
Geografi	7,0	7,0	7,2

Note: Der gives ikke en samlet standpunktskarakter i fællesprøven i fysik/kemi, biologi og geografi, hvorfor de enkelte fagdiscipliner fremgår af tabellen.

*På trods af at prøvekaraktererne i 2019/20 består af afsluttende standpunktskarakterer, konstateres der alligevel små forskelle i gennemsnittet i hhv. standpunktskarakterer og prøvekarakterer på landsplan i 2019/20 (sammenlignet med tabel 2). Dette skyldes, at nogle elever er indberettet med standpunktskarakterer og ikke prøvekarakter (ophøjede standpunktskarakterer) i alle eller enkelte fagdiscipliner. Dette gælder for eksempel elever, som inden aflysningerne af prøverne, var prøvefritaget fra en eller flere bundne prøver, eller elever indskrevet på skoler, som var registreret som prøvefri og ikke indberetter prøvekarakterer.

Kilde: Indberettede karakterer til Styrelsen for It og Læring

Værd at vide om tallene

Sammenligning af karakterer fra år til år skal altid ske med en vis varsomhed. Ud over faglig fremgang eller tilbagegang kan mindre ændringer i karakterniveauet også skyldes ændrede prøveformer, prøveoplæg og hjælpemidler eller ændrede faglige mål. Specifikt for 2019/20 skal prøvekaraktererne tolkes med ekstra forsigtighed, da de – grundet aflysningerne af prøverne som følge af COVID-19 – udgøres af ophøjede standpunktskarakterer og ikke resultater fra afholdte prøver.

Hvad er folkeskolens afgangseksamen?

Fra skoleåret 2017/2018 indførtes som noget nyt folkeskolens afgangseksamen med tilhørende bestå-krav. Elever, der opnår et gennemsnit på 2 eller mere i de 7 obligatoriske prøver, herunder 5 bundne prøvefag og to udtræksfag, har bestået afgangseksamen. [Listen over prøvefag i 9. og 10. klasse kan tilgås på \[uvm.dk\]\(http://uvm.dk\).](#)

Hvordan beregnes gennemsnittet for folkeskolens afgangseksamen?

Gennemsnittet beregnes for alle elever, der har karakterer i alle 7 obligatoriske prøver, som består af:

- Skriftlig Dansk*
- Mundtlig Dansk
- Skriftlig Matematik**
- Mundtlig Engelsk
- Fællesprøve i Fysik/kemi, biologi og geografi
- Humanistisk udtræksfag
- Naturvidenskabelig udtræksfag

*Prøven i skriftlig dansk består af to delprøver. En delprøve i læsning og retskrivning og en delprøve i skriftlig fremstilling. Karakteren i læsning og karakteren i retskrivning tæller derfor hver især en kvart, mens karakteren i skriftlig fremstilling tæller en halv i forhold til den samlede karakter for skriftlig dansk.

**Prøven i skriftlig matematik består af to delprøver. En delprøve i matematik uden hjælpemidler og En delprøve i matematik med hjælpemidler. Hver karakter i delprøverne i matematik tæller en halv i forhold til den samlede karakter i skriftlig matematik.

Vil du vide mere?

Alle data om karakterer fra eleverne i 8., 9. og 10. klasse kan findes i Børne- og Undervisningsministeriets Datavarehus. [Se visninger af karakterdata i UVM's datavarehus for 8., 9. og 10. klasse \(uddannelsesstatistik.dk\).](#)

Tallene findes både i form af nøgletalsvisninger, rapporter på lands-, skole og kommuneniveau samt via en Excel adgang, hvor du frit kan sammensætte præcist de tal, du skal bruge.

I datavarehuset er det derudover muligt at tilgå en lang række andre data om bl.a. test, fravær og elevtal i grundskolen på både skole, kommune og landsniveau.